

Lausunto

29.3.2023

VN/2949/2023

Lausunto luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon sisältyvästä ammattitaitoa edistävästä harjoittelusta suoritettavasta korvauksesta

Asetus tarvitsee täydentäviä toimenpiteitä

Sosiaali- ja terveydenhuoltolakeihin on 1.1.2023 lukien tulleet voimaan säännökset sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuuksista koskien sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon sisältyvästä ammattitaitoa edistävästä harjoittelusta suoritettavan korvauksen suuruutta sekä korvauksen maksamisen perusteita ja muita korvauksen hakemiseen ja maksamiseen liittyviä menettelyjä.

Talentia kiittää mahdollisuudesta esittää näkemyksensä luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon sisältyvästä ammattitaitoa edistävästä harjoittelusta suoritettavasta korvauksesta.

Kokonaisuudessaan asetusero on kannatettava, mutta Talentia esittää joitakin täydentäviä toimenpiteitä liittyen erityisesti sote-henkilöstön saatavuuden turvaamiseen.

Harjoittelujen kattavuutta ja laatua on seurattava

Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoihin sisältyvästä harjoittelusta suoritetaan valtion varoista korvausta hyvinvointialueelle, HUS-yhtymälle, Helsingin kaupungille, kunnalle ja kuntayhtymälle, valtion mielisairaallalle, Suomen evankelis-luterilaiselle kirkolle, kirkon seurakunnalle ja seurakuntayhtymälle, yksityiselle sosiaali- ja terveydenhuollon tai varhaiskasvatuksen palveluja tuottavalle yksikölle sekä Ahvenanmaan maakuntahallitukselle.

Eduskunta on vastauksessaan (EV 144/2022 vp) hyväksynyt sosiaali- ja terveysvaliokunnan hallituksen esityksestä (HE 178/2022 vp) laeiksi terveydenhuoltolain, sosiaalihuoltolain ja sosiaalihuoltolain 52 §:n muuttamisesta antamaansa mietintöön (StVM 22/2022 vp) sisältyvän lausuman, että eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa korvaukseen oikeutettujen organisaatioiden kattavuutta ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin lainsäädännön kehittämiseksi.

Talentia painottaa seurannan tärkeyttä, jotta voidaan arvioida harjoittelukorvaukseen oikeutettujen organisaatioiden kattavuutta esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan järjestöjen näkökulmista.

Harjoittelukorvauksen suuruudeksi on asetuseroissa mainittu XX euroa jokaiselta harjoitteluviikolta. Talentia korostaa, että korvauksen suuruuden tulee vuositasolla olla aina sellainen, että sen taso turvaa joustavasti laadukkaat harjoittelut myös ottaen huomioon vaihtelut opiskelijamäärissä.

Lisäksi Talentia toteaa, että harjoittelujaksojen suunnitteluun, varaamiseen ja seurantaan hyödynnettävää sähköisen Jobiili-alustan käytettävyyttä on kehitettävä vastaamaan kaikkien sosiaali- ja terveysalojen tutkintojen tarpeita.

Samoin vaikka asetusluonnoksessa ei sinänsä ehdoteta säädettäväksi harjoittelujen laadusta, niin Talentia kiinnittää huomiota, että ammattikorkeakoulujen ja harjoittelumahdollisuuksia tarjoavien toimijoiden välisissä sopimuksissa tulee varmentaa myös laadukkaan ohjauksen toteutumista. Kaikkiaan ohjauksen laatua tulee aktiivisesti seurata osana harjoittelujen toteutumista.

Yliopistollinen sosiaalityön koulutus tarvitsee vastaavan mallin harjoittelukustannusten korvaamiseen

Yhdenvertaisuus korkeakoulusektorien kesken edellyttää, että harjoittelukorvausten ulottaminen kattamaan myös sosiaalityön yliopistollinen koulutus otetaan valmisteluun. Nyt yliopistot joutuvat korvaamaan sosiaalityön käytännön harjoittelun kustannukset osana perusrahoitustaan. Opiskelijoiden sisäänottomäärien kasvaessa ei sosiaalityön koulutukseen kuuluvan käytännön opetuksen ja harjoitteluiden rahoitusta ole kehitetty. Näin laadukkaiden harjoittelujen järjestäminen on vaikeutunut. Asiassa on otettava huomioon myös sosiaalityöntekijöiden saatavuusongelmat. Laillistettujen sosiaalityöntekijöiden peruskoulutukseen sisältyvien harjoittelujen laadun ja resursoinnin varmistaminen turvaavat osaltaan osaavan ja hyvinvoivan ammattikunnan saatavuutta.

Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry

Jenni Karsio
puheenjohtaja

Jaana Manssila
erityisasiantuntija